

арсенал засобів фінансового оздоровлення економіки, створити умови для конкуренції, соціальні гарантії, запровадити систему антиінфляційних заходів і заходів щодо захисту доходів населення.

Список використаних джерел:

1. Ціни на харчі звільнили від державного контролю. До чого це призвело? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/>
2. Данилишин Б. Економіка України: життя після кризи? // Дзеркало тижня. – 2016. – № 1. – С. 8.
3. Офіційний сайт газети «Сьогодні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr.segodnya.ua/>

Передерко В.П.

*кандидат історичних наук, доцент,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу;
начальник відділу туризму управління міжнародного співробітництва,
євроінтеграції, туризму та інвестицій
Івано-Франківської облдержадміністрації*

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК – ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ОБЛІКУ ТУРИСТСЬКИХ ПОТОКІВ. ЧАСТИНА 3. РЕГІОНИ-АУТСАЙДЕРИ (НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Туризм є економічною категорією, тому статистичні дослідження проводять для з'ясування його впливу на економіку країни, її платіжний баланс, визначення стратегічних напрямків розвитку туристичної та супутньої інфраструктури, організації маркетингових заходів з метою просування туристичного продукту до потенційних споживачів. У 2010 році в UNWTO презентували документ, який розглядає доцільність використання неофіційних джерел даних для збору і обробки статистичної інформації, зокрема до них відносять ринкові дослідження різних секторів економіки, дані кредитних карток, операторів зв'язку, аеропортів, маркетингові дослідження, статистику сайтів, соціальних мереж тощо.

Проблемам територіальної і соціальної мобільності населення присвячено багато праць як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Вагомі дослідження з цієї проблематики представлені іменами таких науковців: О. Грішньої, М. Долішнього, Е. Лібанової, О. Малиновської, О. Шаблія та інших. Вивченням специфіки мобільності через призму туристичних потоків займається М. Біль.

У 2017 р. управління міжнародного співробітництва, євроінтеграції, туризму та інвестицій Івано-Франківської облдержадміністрації спільно із компанією «Київстар» реалізувало проект моніторингу міграцій громадян в Івано-Франківську область.

Наше дослідження має на меті проведення аналізу мобільності населення окремих обласних центрів України з найменшою кількістю відвідувачів у контексті вивчення внутрішніх туристичних потоків на Прикарпаття, визначення причинно-наслідкових зв'язків цієї мобільності, з'ясування показників сезонності і тривалості перебування гостей.

Виокремлюють кілька груп факторів мобільності: економічні, соціальні, демографічні, інституційні і територіальні. При широкому підході до тлумачення категорії «мобільність» як «міграції» під міграцією можемо розуміти все різноманіття просторового руху населення, незалежно від його характеру, цілей, причин та наслідків. Тобто до міграції відносять як поїздки у відрядження, відпустку й інші регулярні або епізодичні короткотривалі переміщення, так і переїзди, в результаті яких відбувається зміна регіону чи країни проживання. Таким чином, можемо констатувати, що міграції і туризм є формами територіальної (просторової) мобільності.

На нашу думку, в'їзна мобільність в Івано-Франківську область не може обумовлюватись факторами трудової міграції, тому що у міжрегіональних трудових міграціях держави основним їх реципієнтом є м. Київ та Київська область, а крім того, Івано-Франківщина не є індустріальним регіоном. Внесок області у загальне виробництво валового внутрішнього продукту України становить 1.9–2.2% [1]. В'їзну мобільність в Івано-Франківську область, насамперед, варто пов'язувати з факторами туристичної привабливості регіону. Під туристичною привабливістю регіону слід розуміти сукупність географічних, суспільно-політичних, економічних, екологічних, етнокультурних факторів певної території, що сприяють задоволенню потреб споживачів та дозволяють досягти максимального соціально-економічного ефекту для населення регіону і країни.

Отже, у 2016 році Івано-Франківську область відвідало понад 4.3 млн. осіб – абонентів Київстар із 23 областей України і 97.6 тис. осіб – абонентів закордонних мереж [2]. Область практично підтвердила статус дестинації цілорічного відпочинку: влітку це понад 1,3 млн, взимку та восени – 1,0 млн, навесні – 0,9 млн осіб з інших регіонів України. Практично однакові показники зафіксовано у грудні-січні, травні та вересні. Найменш відвідуваний місяць – квітень [2].

Найбільше відвідувачів на Прикарпаття прибувало з Львівської (25.27%), Чернівецької (18.55%), Тернопільської (17.07%), Київської з м. Київ (11.10%), Закарпатської (7.10%) областей (рис. 1) [2].

Звернемо увагу, що у цьому потоці безумовно присутні транзитні туристи (особи, які здійснюють проїзд та/або зупинку на шляху прямування до місця кінцевого призначення); особи, які прибувають в область не з туристичною метою (у т.ч. ті, які перманентно переміщуються на адміністративних межах сусідніх з Івано-Франківщиною областей, насамперед, це мешканці сіл і селищ).

Динаміка відвідуваності Івано-Франківщини мешканцями обласних центрів України з найменшою кількістю гостей, є наступною. Найменше туристів і екскурсантів у 2016 р. приїхали з Сум, Херсону, Кропивницького, Чернігова і Полтави – до 10 тис. осіб (рис. 2) [2].

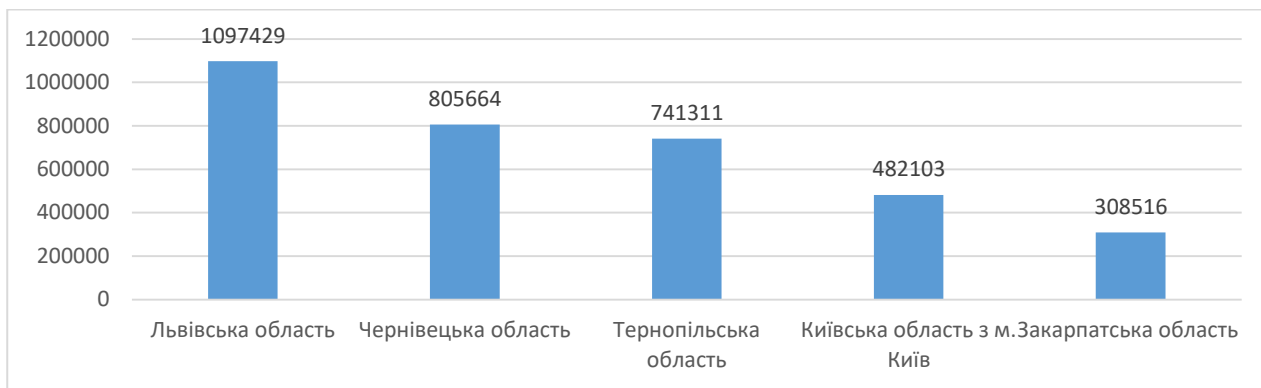

Рис. 1.

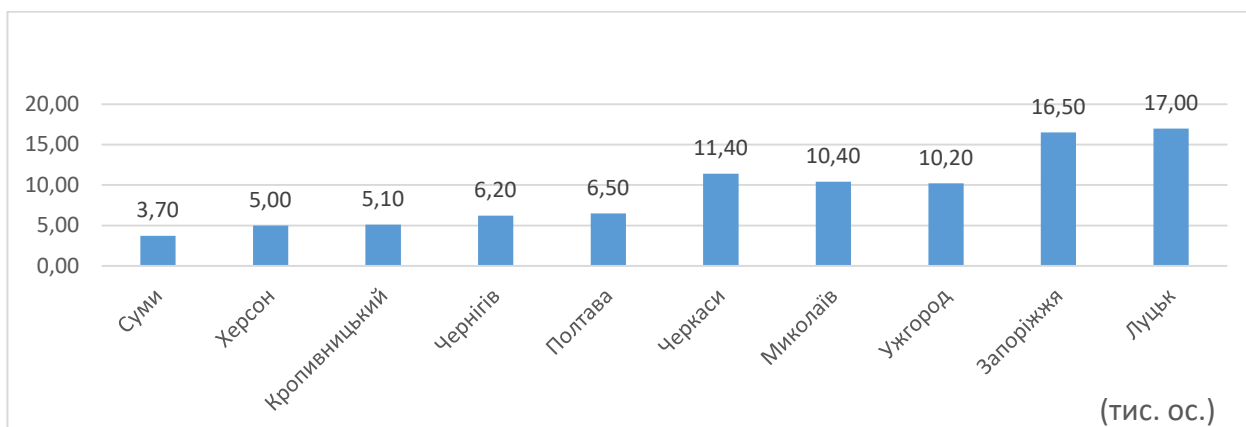

Рис. 2.

Викликає увагу невелика кількість гостей з таких маловіддалених від Прикарпаття міст, як Ужгород (10.2 тис. осіб) та Луцьк (16.9 тис. осіб). Передовсім, причиною цього бачимо у недосконалому залізничному сполученні областей.

Ужгородці – це, як правило, екскурсанти або транзитні туристи Івано-Франківщини (рис. 3). Найчисельніша частка гостей приїздить у серпні, вересні та жовтні (рис. 4) [2].

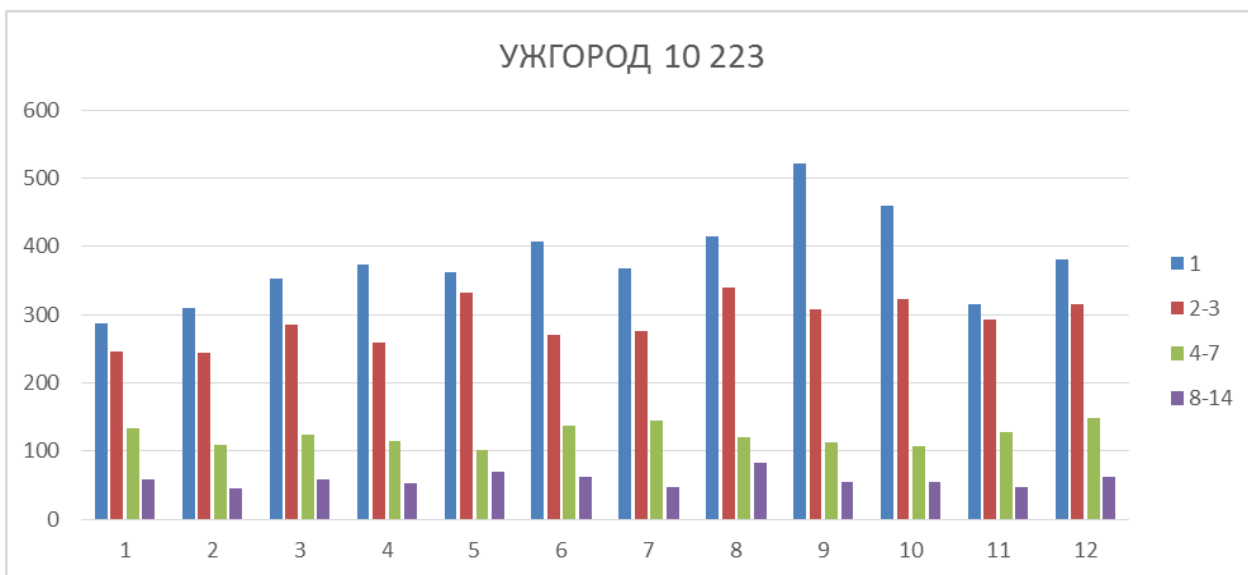

Рис. 3.

Рис. 4.

Лучани, як правило, приїжджають на Івано-Франківщину на 1–3 дні, найпопулярніший час відпочинку – грудень (рис. 5, 6) [2].

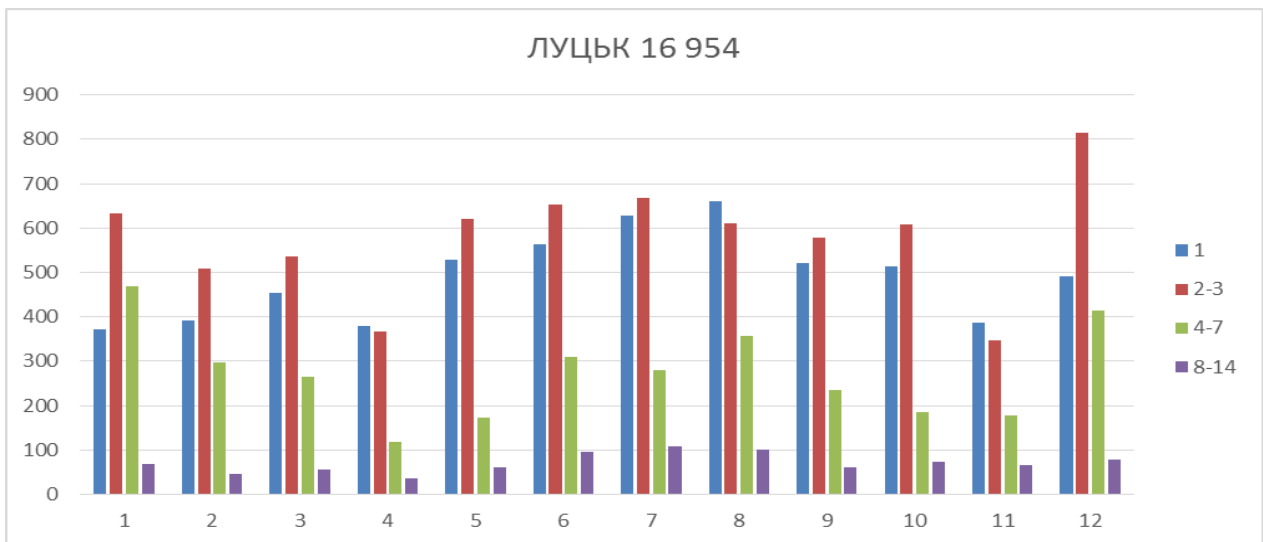

Рис. 5.

Рис. 6.

Херсонці, черкащани та мешканці Миколаєва люблять тривалий (до семи днів) відпочинок на Прикарпатті взимку, особливо у січні (рис. 7, 8, 9) [2].

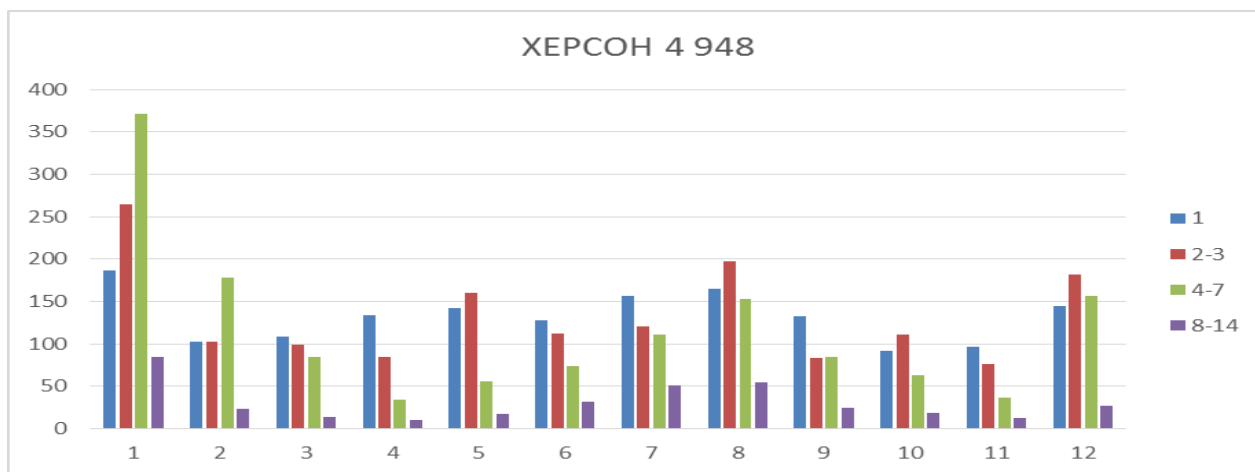

Рис. 7.

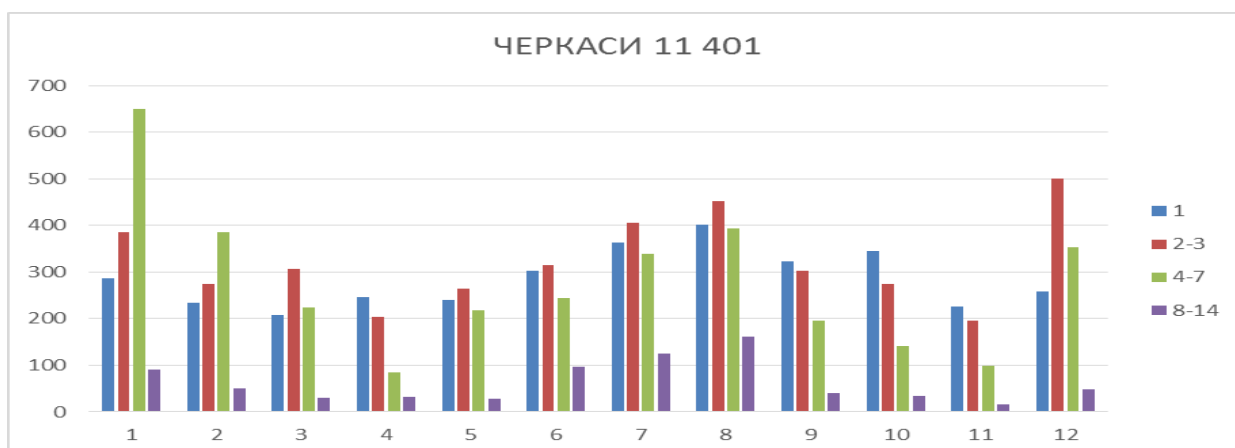

Рис. 8.

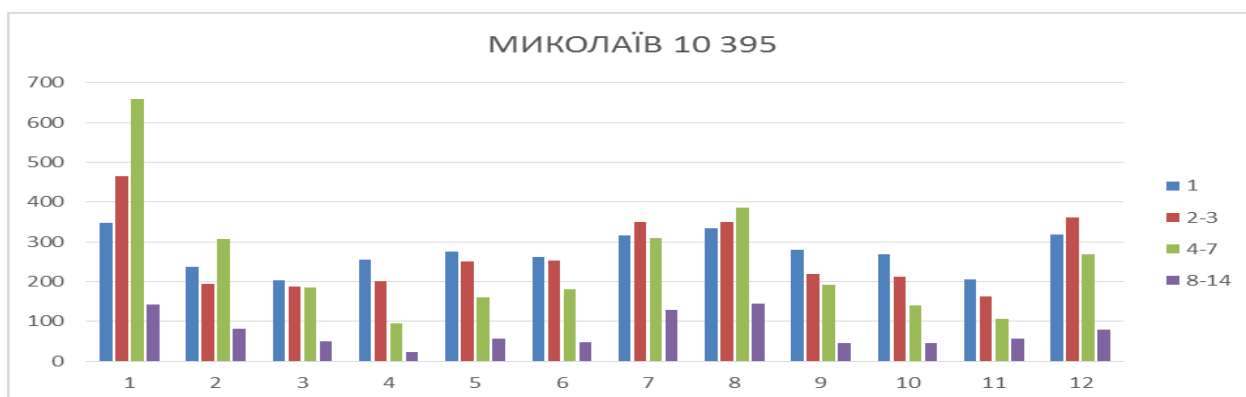

Рис. 9.

А от мешканці Чернігова люблять тривалий як зимовий, так і літній (піковий місяць – серпень) відпочинок (рис. 10) [2].

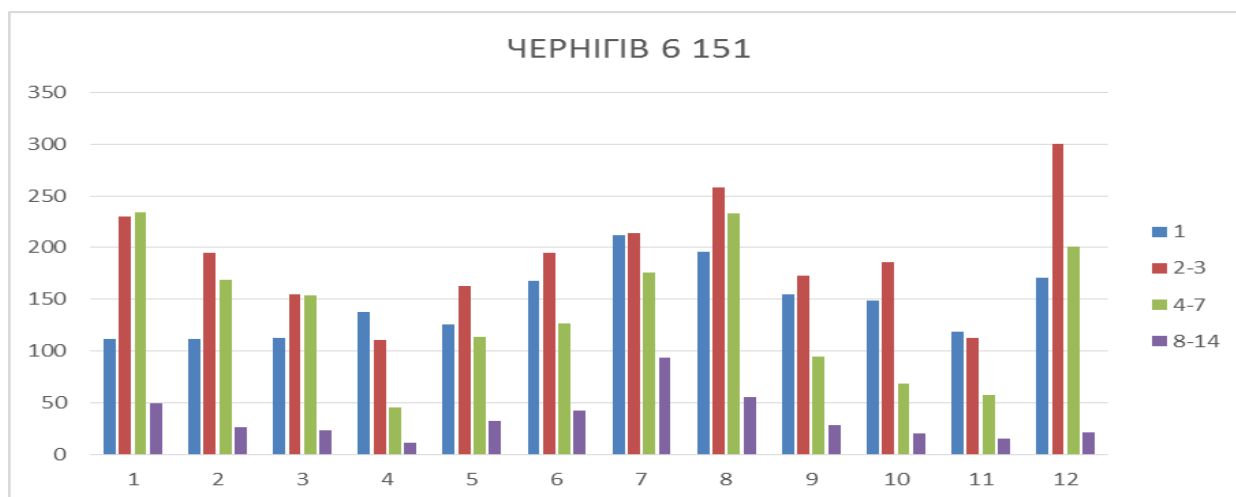

Рис. 10.

Аналіз мобільності мешканців з найменшою кількістю гостей показав, що, як правило, найближчі сусіди приїжджають на Івано-Франківщину у короткотривалу відпустку або на т.зв. тур «вихідного дня», а от мешканці центральних, східних і південних міст надають перевагу тривалому відпочинку, насамперед, взимку – на період новорічно-різдвяного циклу святкувань.

Інноваційна методика обрахунку туристичних потоків важлива складова планування регіонального розвитку. Верифіковані дані в'їзних та внутрішніх потоків сприятимуть вдосконаленню чи вчасному корегуванню розвитку туристсько-рекреаційної інфраструктури з дотриманням норм екологічного законодавства і логістичного сполучення регіону; створенню нових та розвитку існуючих центрів притягання туристів; дозволяють «працювати» з чітко визначеними цільовими ринками туристів. Врешті, маркетингова політика теж має корелюватись з цільовими ринками споживачі туристичних послуг на Івано-Франківщині.

Список використаних джерел:

1. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 11.12.2017).
2. Інформація про мобільність населення. 2016 рік (Україна – Івано-Франківська область).